

Representantforslag 138 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Dokument 8:138 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om et forbud mot burhøns og påbud om merking av egg fra burhøns inntil forbudet er iverksatt

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstilleren viser til at kommersiell eggproduksjon i Norge foregår på flere måter:

1. I økologisk fjørfehold, der bur ikke er tillatt, skal det ikke være mer enn seks verpehøner per m² innendørs og minst fire m² per høne utendørs^{1,2}. Her har hønene også tilgang til utearealer, driftsbygningene de bor i har vinduer og de får mer artstilpasset fôr (grovfôr)³.
2. I det som omtales som løsdrift, er det inntil ni høner per m². Hønene har tilgang på vagle, rede og strøbad, i en- eller fleretasjes (såkalte aviarer) driftsløsninger.⁴
3. I bur med miljønnering, med tilgang på vagle, strøbad og rede, skal hvert bur ha et samlet areal

1. Forskrift om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter, akvakulturprodukter, næringsmidler og fôr <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-03-18-355>
2. EU-forordning 889/2008 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriS-erv/LexUriS-erv.do?uri=OJ:L:2008:250:0001:0084:en:PDF> (side 38)
3. https://www.dyreverv.no/resources/files/hone_okologisk_-_tabell.pdf
4. Forskrift om hold av høns og kalkun <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2001-12-12-1494>

på minst 2 000 cm² og hvert dyr ha minst 850 cm² – litt over et A4-ark.⁵

36 pst. av norske verpehøner bor i bur, 58 pst. er i frittgående drift og om lag 6 pst. er på gårder med økologisk drift.⁶ Sveits har forbud mot høner i bur, Tyskland har vedtatt et forbud som skal iverksettes fra 2028, med en utfasing fra 2026, og i Østerrike foreligger det i praksis et forbud fordi kravene som stilles til hønsehold når det gjelder plass og utlevelse av naturlig adferd, vanskelig kan tilfredsstilles i bur.

Det uttalte formålet med forskriften for hold av høns og kalkun er å legge forholdene til rette for god helse og trivsel hos fjørfe og sikre at det tas hensyn til dyrenes naturlige behov.⁷

Forslagsstilleren mener at dette formålet ikke er mulig å oppfylle i driftssystemet med bur. I buret har hønene minimal mulighet til naturlig sosial og fysisk adferd. Buret er for lite til at hønene kan strekke ut vingene, og nettinggulvet gjør det ikke mulig for hønene å leve ut det sterke behovet for å hakke og krafse i jorda. I buret har de heller ingen mulighet til å komme seg unna når andre høner hakker. Hønene har i tillegg en unormalt høy produksjon av egg, noe som i seg selv er en utfordring for dyrehelsen. Mangel på fri bevegelse forsterker belastningen på muskulatur og skjelett.

Forslagsstilleren mener at med dagens dyrevelferdslov og forbrukernes faktiske forventning til dyrevelferd, er det et minimumskrav at verpehøns kan bevege seg friere enn de kan i et bur, uavhengig av om dette er innredet eller ikke. Forslagsstilleren mener

5. Forskrift om hold av høns og kalkun <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2001-12-12-1494>
6. Kjøttets tilstand, Animalia 2016 <http://flashbook.no/animalia/kjottetstilstand16/#/52/>
7. https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2001-12-12-1494#KAPITTEL_1

derfor at hold av verpehøns i bur må avvikles i Norge. Heller ikke i dagens løsdrift er forholdene for høns optimale, et argument som tidvis blir brukt mot å forby burhold. Et annet argument er den relativt lave dødeligheten hos høns i bur. Forslagsstilleren mener imidlertid at burhold er merkbart verre enn alternativene. Dyrevelferd handler om mer enn dødelighet. Dyrenes behov for bevegelse, stimuli og utfoldelse av artstypiske behov kan ikke løses ved å putte dyr i bur. Videre mener forslagsstilleren at det bør innføres en merkeordning, slik at norske forbrukere må få mulighet til å velge produkter etter produksjonsform og nivå på dyrevelferd, slik de kan i EU. Merking av egg fra burhøns har tidligere fått støtte fra Forbrukerombudet.¹

En studie fra Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) foretatt allerede i 2013, viste at salget falt med en fjerdedel da eggkartongene ble merket med teksten «Egg fra burhøns».² Manglende merking av buregg må slik kunne sies å være til hinder for vekst i økologisk eggproduksjon og løsdriftproduksjon.

-
1. <http://www.oikos.no/aktuelt/forbrukerombudet-stotter-krav-om-merking-av-egg-fra-burhons>
 2. NRK.no: Kundene vil ikke ha «burhøns-egg»: https://www.nrk.no/ho/kundene-vil-ikke-ha-_burhons_-egg-1.10901209

Det er en stigende trend at næringslivet velger bort egg fra høner i bur. En lang rekke store matvareprodusenter, foodservicefirmaer og hoteller har også vedtatt å kutte buregg, blant annet General Mills, Unilever, Mars Inc, Nestlé, Sodexo, Compass Group, Aramark, Hyatt Hotels, Hilton Hotels, Choice Hotels og Norwegian Cruise Lines^{3,4}. Matvarekjedene Rema 1000, Meny, Bunnpris og Norgesgruppen har sluttet å selge buregg, mens andre butikker selger dem fortsatt. En del av bureggene skjuler seg også i ferdigprodukter som majones og ferdiglagde kaker.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes derfor følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om forbud mot salg og produksjon av buregg i Norge innen 2025, og fremme forslag om en omstillingsordning for eggprodusentene.
 2. Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig innføre en merkeordning der buregg, og matvarer som inneholder buregg, merkes tydelig med: «Egg fra burhøns/inneholder egg fra burhøns.»
-
3. <http://cagefreefuture.com/wp/commitments/>
 4. <https://www.stoppdyremishandling.no/bureggfri-liste/>

26. april 2017

Rasmus Hansson